

Személyes közreműködés fogalmának értelmezése az adómentesen adható üdülési csekk juttatásakor
2008.09.29.

[Az szja-törvény 1. számú melléklet 8.3. pont c) alpontja]

Az szja-törvény 1. számú melléklete 8.3. pontjának c) alpontja alapján adómentes természetbeni juttatásnak minősül az ugyanazon belföldi illetőségű magánszemélynek ingyenesen vagy kedvezményesen a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány által kibocsátott névre szóló üdülési csekk formájában, legfeljebb évente az adóév első napján érvényes havi minimálbér összegét meg nem haladó értékben juttatott bevétel, **ha azt a gazdasági társaság a személyesen közreműködő tagjának, nyugdíjas tagjának, az említett magánszemélyek közeli hozzátartozójának, az elhunyt tag (nyugdíjas tag) közeli hozzátartozójának nyújtja.**

A személy közreműködés fogalmának értelmezése a közkereseti társaságoknál és a betéti társaságoknál

A Gt. 91. §-ának (1) bekezdése szerint a közkereseti társaság bármely tagja a társasági szerződés rendelkezése vagy a többi taggal való külön megállapodás alapján személyesen közreműködhet a társaság tevékenységében.

A fenti idézett rendelkezés kapcsán fontos rámutatni arra, hogy a közkereseti társaságnak az egyik – személyegyesülési jellegből következő – sajátossága, hogy a tagok általában személyes közreműködéssel is részt vehetnek a társaság tevékenységében. **Nem vitásan, a törvény szerint a személyes közreműködésnek csak a társaság valamely tevékenységi körének megvalósításában a tagsági viszony alapján való tagi részvételt lehet tekinteni,** ha az nem valamely más jogviszony keretében történik. Ez a szabályozás egyébiránt összhangban áll a társadalombiztosítási törvény (1997. évi LXXX. törvény) 4. §-ának d) alpontjával is, amely akkor tekinti a kkt., bt. tagját társas vállalkozónak, amennyiben a társaság (ideértve ezen társaságok előtársaságként történő működésének időtartamát is) tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködik, és ez nem munkaviszony vagy megbízási jogviszony keretében történik (tagsági jogviszony).

A Gt. 119. § (1) bekezdése értelmében a társaság tagjai törzsbetétjük szolgáltatásán kívül egyéb vagyoni értékű szolgáltatás (a továbbiakban: mellékszolgáltatás) teljesítésére is kötelezettséget vállalhatnak. A tagok által – nem választott tisztségviselőként – végzett személyes munkavégzés is mellékszolgáltatásnak minősülhet, ha nem munkaviszonyon vagy polgári jogi jogviszonyon alapul. A mellékszolgáltatás teljesítésének feltételeit a társasági szerződésben kell szabályozni.

Személyes közreműködés fogalmának értelmezése a korlátolt felelősségű társaságoknál

A korlátolt felelősségű társaság tőkeegyesítő jellegű társaság, ezért a törvény világossá teszi, hogy a mellékszolgáltatás elsősorban (törzsbetét-szolgáltatás melletti egyéb) vagyoni hozzájárulást jelent.

A törvény mellékszolgáltatás alatt érti a társaság javára végzett személyes munkavégzést is, kivéve azokat az eseteket, ha a munkavégzés munkaviszonyon, vagy polgári jogviszonyon alapul.

A törvénynek e szűkszavú megfogalmazásából arra lehet következtetni, hogy **nem kívánt megkötést tenni a mellékszolgáltatás természetét illetően**. Ennek teljesítésében megállapodhatnak a tagok az alapításkor, de a későbbiek folyamán is, a mellékszolgáltatás adható ingyenesen, de – általában – ellenszolgáltatás fejében is, és nem teljesítés esetére azt szankcionálhatják, de el is tekinthetnek a szankciók alkalmazásától. **A törvénynek egy kikötése van: ha mellékszolgáltatás nyújtásában állapotodnak meg a tagok, meg kell határozniuk a társasági szerződésben a mellékszolgáltatás pontos mibenlétét; a teljesítés feltételeit; ha van, ellenszolgáltatást, és ha szankcionálni kívánják, a nem teljesítés esetére kikötött kötbért vagy egyéb hátrányt.** A mellékszolgáltatás tehát olyan, rendszerint vagyoni értékkel rendelkező, a társaság részére szükséges és hasznos gazdasági jellegű ténykedés, mely megvalósulhat folyamatosan vagy egyszeri teljesítéssel, lehet valaminek tevése, tulajdonba vagy használatba adása, valamitől való tartózkodás, történhet ingyenesen is vagy ellenszolgáltatás fejében. Nem teljesítése esetén hátrányt lehet kilátásba helyezni, történhet határozott vagy határozatlan időre, azzal, hogy amennyiben ennek nyújtásában állapotodnak meg a tagok, minden esetben a társasági szerződés részévé kell azt tenni. A mellékszolgáltatás tehát valójában, csak nevében „mellék” szolgáltatás, mert annak jellegétől függően az a társaság számára létfontosságú is lehet.

A közkereseti társasághoz képest a korlátolt felelősségű társaságnál tehát a **Gt. nem konkrétan határozza meg a társaság számára végezhető tevékenységek körét, azaz a személyes munkavégzést nem köti szigorúan a társaság tevékenységi körének gyakorlásához**. Mindez azt feltételezi, hogy bárminemű tevékenység végezhető, **ha annak feltételeit a társasági szerződésben rögzítik** (a társasági szerződés a cégnyilvántartásban szereplő cégirat, a bejegyzési, változásbejegyzési kérelmek kötelező melléklete).

Fontos ugyanakkor rámutatni, hogy a társaság elemi érdeke, hogy a mellékszolgáltatásként végzett tevékenység ne ütközzön jogszabályba (például megfelelő képesítéshez kötött tevékenységet csak ilyen képesítéssel rendelkező személy láthasson el, vagy a tevékenység ellátása ne valósítson meg bűncselekményt).

A kft. esetében is tehát a társasági szerződés alapján egyértelműen eldönthető, hogy ki az, aki személyesen közreműködik, így csupán az osztalékot felvevő tag nem minősülhet „személyesen közreműködő tagnak” is egyben.

Az éva hatálya alá tartozó társaságoknál is a fent leírtak szerint lehet megállapítani, hogy ki minősül a társaságban személyesen közreműködő tagnak.

A gazdasági társaság (kkt., bt., kft. esetében is) személyesen közreműködőnek nem minősülő nyugdíjas tagja és annak közeli hozzátartozója, valamint az elhunyt tag, illetve elhunyt nyugdíjas tag közeli hozzátartozója adómentesen e címen kaphat juttatást.

(Pénzügyminisztérium Jövedelemadók Főosztálya 4921/3/2008 – APEH Ügyfélkapcsolati és Tájékoztatási Főosztály 4007013276)